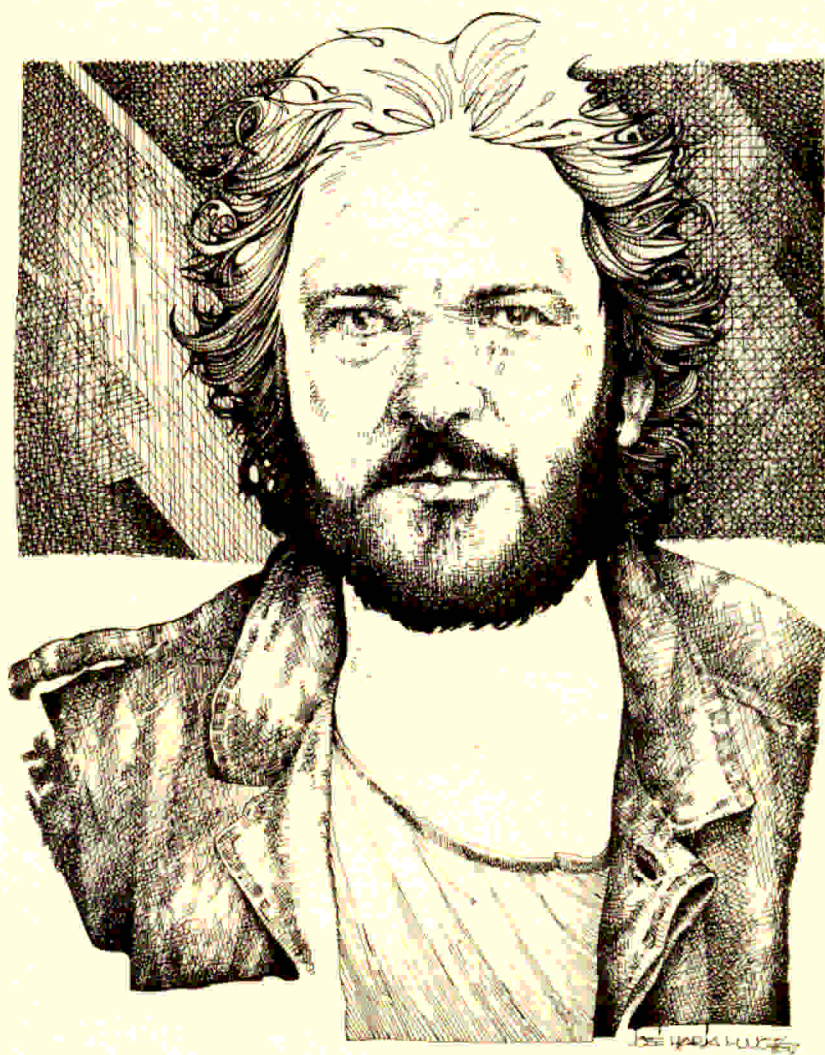

Y DE PERFIL.

BIZITZATIK LITERATURARA

Omar Nabarrororen poema liburuetan beti da bere izaera gu-nearen erdian. Ardatz bezala sub-jetibitatea eraikitzen da, bitalis-moz bizi eta pentsatzen duen sub-jetibitatea, Eta hauxe da abia-puntua, sakon sakonetik ikusi eta sentitutakoak ematen dio hasiera bere azken liburuari, oraindik ar-gitaragabe eta *Gaua zulatzen du-ten ahausietan* deiturikoan: "Gaur naizela inoiz baino baka-rrago" irakur dezakegu lehenda-biziko olerkian.

Pentsatzen dut, beraz banaiz adierazten zuen arraziona-lismotik, "sentitzen dut, beraz banaiz azaldu zigun erromanti-zismora, pentsakizunetik sensibi-litatera hedatzen den bide bihu-rrian badago oriandik toki -ez oso zabalik- bitalismorako. "Bi-zi naiz, beraz banaiz" esango li-guke bitalistak, bere bizitzaren sentipen inguruan sakoneko kal-be bati bezala eusten diolarik.

Hemendik datorkio behar bada Omar Nabarrororen poesiari duen nagusitasun eta duen ahul-tasuna. Bizitzaren bide okerrak eta zuzenak maite ditu, eta beraz barne espereintza desberdin bat hartzen du gaiatzat. Ez da bere bizitza azaleko sentipen baten ir-dui, beste irudikeri barnerakoia-go biltzen du espresagai. Agian erromantikoezia bihurtzen zaio gehienetan, nitasun gogor eta go-tor -eta batez ere zuzenegi- ho-rrren adierazpena. Baina ez da ho-rrelakorik gertatzen bere espe-rientzia lotzeko eta zaintzeko ahaleginetan ikusten dugunean bere poesia. Izadia sinbolizatuz ari denean, hizkera erreala ohiar-tzun surrealistaz janzten due-nean, poemaren sentiberatasuna, ikuspegi bital ugari hori, uniber-tsalizatzen saiatzen denean.

Hitz batetan esateko, poema klasizistak, neurtuak, sonetoak, egiten dituenean, Bizitza literatu-ra aldezteko unean...

JON KORTAZAR

Arratsalde honetako orduak
 tabako hostoak bailiran
 erre egin ditut
 tristura horiskan bilduta
 gauaren bota ilunak
 zigarrokin muturra
 zapaldu eta amata arte
 Pertsianan behera amildu
 da eguzkia zirrikitoz
 zirrikito eta azkenean
 piztu egin dut argia
 tristurazko azken ke
 ahokada kanpratuz astiro

Martari

Su gabeko alderantzizko kea
 lainoa, mendi maldetan behera
 itsaso ferdearen erribera,
 egunsentiko esku lehun askea;

emeki zabaltzen den atea,
 zuhaitzien maitemin laztanbera,
 lobelarrezko ametsen sendera,
 burdin mailarik ez duzun katea.

deuseztu egiten den kubritxeta,
 goizargia urratzen duen ganibeta,
 begirik gabeko aurpegi mutu;

ainendi zeure magalean bustiz
 oroimena gal, desegin neu guztiz,
 betirako ez izatera lotu.

Hiltzean den argiaren odolak
 hautsita inguratsaren zainak
 urruneko horma urdina blaitzean,
 kristalezko gurpil zorrotzak abiatuta
 giharretako bide nekatuetan,
 belartzan etzatera deitzen nau
 suge nagien logura laberintikoak;
 landare gautiarrak hazten orduan
 neure erpuruetan, baso bilakatzeko
 eta bertan bizirik diren basapiztiek
 zeure haragia bilatzen dute.

Eztarria kixkaltzen didaten
 arimadun beirazko gorputz hotzak,
 besterik ez dute aurkitzen.

Epelak dira hemen arratsak
 Fruituz asetuta baratzak
 samurki laztantzen bizihatsak
 Hurrun oraingo Herioren urratsak

Batzutan zer ote melankonia?
 Hautsiz gauzekiko armonia
 ahots ezkuturen baten afofia
 Edo barruko zerbaiten agonia?

Itsastxorien hegalada arina
 Arrantzale zaharren itsasmina
 Aldi iraganari eutsi ezina
 Lurrin bai baina hilik jazmina.

"TROPICANA" bihotzean

*Ron kolore horiskan zehar
limoizkoagoak ziren zure
ezpain gorriak,
epelagoa perkutsioaren doinu laztana;
denbora goragalea izan
eta elkarren besoetara
gonbitatu gintuen.
Zihur genekien
orkresta baldar hura
ez zena karibetarra
eta, baita,
ez gintuela urrezko ezein hondartzak
bilduko
bere harea aluzinakorretan.
Besoetako zure beltzetasuna
neonezko argipetan,
dardaraz, zilarreztatu ohi zen
aldika.
Marrazo errakorren baten hegatsak
bihotzmotz utzi ninduen
zure itsasoan
murgildu ahala,
arratsa hiltzear,
sabaiko zerua arno kolorez
tindatu zenean;
koralezko haitz kresaltsuetan
kiskali bide zen
nire gorpuaren
azken apurrik apurrena ere.*

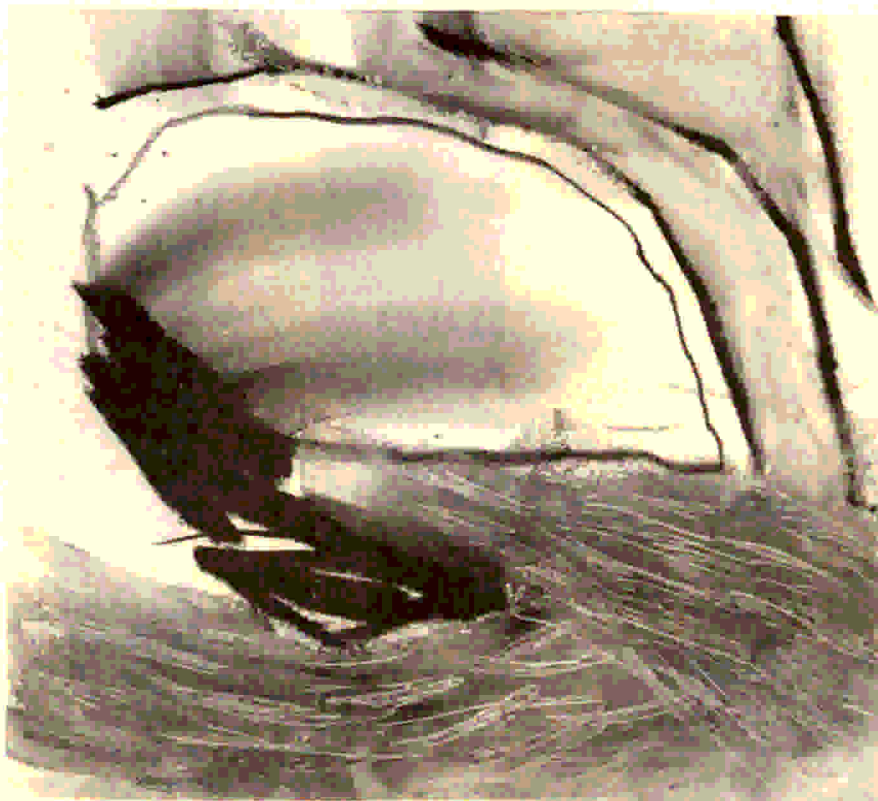
*Nire gogoak
barrikada erraldoia
du erikita
ozeanoa hasten deneko
"Tropicana"ko ate hartan*

*Uztailak mertxika ihunez
bete zituen ene ahurrak
zeru sabala hari urtsuetan
desegiten zen tenorean;
heuretako uretan sekula
murgildu bako ibaiak
ziren zure begiak
telurikoak bezain
bustiak;
haruntzaago, oihana
oihartzun minteriotsuz betea
hegazti ezezagunen hegal eremua,
kristalezko hotskaleidoskopioa,
lur usaina zerion zorabioa;
egunsentian
izpazterra,
ninetan isladatutako
eguzki izpietan blai
eta nire bihotza izaroa
eldarnio urez inguratuta.*

*Gauaren edabe iluna
leunki labantzen labeetara
eromen zulo goriataru
aroak oratu harietan
behera;
odola da
oroituz
deika;
haragiminez itotako odola
suge hordia
zainetako laberintoan
zure labeetako epeltasunera
eroan ezinik burua;
aroak oratu die
plazereen hariei
sugea esnaraziz zainetan.*

*(edabearen bila
abiatu da sugea)*

*Gogoratzen ote zara ortzia eta itsasoa
elkarren besoetan desegiten diren une hartaz ?
Gaurkoan ezpaina da, odoletan,
ihidietaraino labanduz hedatzen den itzalak
iluntasun ileguritsuz tindatzen dituenean mendi maldak;
enarak iheska hegaldatzen dira, gaua buztanetan,
marfil zorrotzezko hotsez eztenkatuz airea.
Baso hostotsuetako laberinto zinbeletan barrena
piztu egiten dira, izarniakorrak, izarrak
gaupiztlen nini distiratsuetan.
Oraintxe epelagotzen direlarik portuko harri kresaltsuak
untzi zaitut neure oroitzapen itsasoan nabigatzen,
ezinaren minak eraginda, uhara luzea utziz bertan.*

*Desagertu egin da uhara, ostenduz,
itsasgainean nagiki etundako ilargiadarpean
urrezko labain ezabatsua, laranja atal irudi.*

Eta portuko hareatza hezetsua ere urrezkoa.

*Odoleztatu egingo da mendien lepoa ekiaren isuriaz.
Uhartetik abiatuko dira kaiok kairantz
buztanez egunsentiaren norabidea marratuz
desegiten ari izango den behelaino mehe
zarpailtsuan. Ez da izanen ez uhasrarik ez
ilargi adarrik, altzairuzko itsasgaina
eguzki printzez ureztatua baino.*

OMAR NABARRO

Estos poemas, inéditos, forman parte del libro "gaua izulatzeko duten ahausietan". (En los ladrillos que taldan la noche), que ganó el premio Azkue de Poesía de 1985.